

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

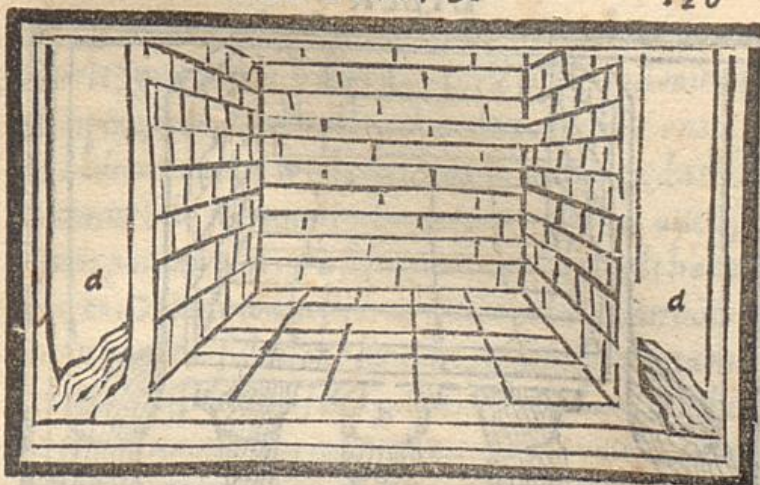
De politionibus in humidis locis. Caput. IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

sario recipiunt humorem. Cum autem arescunt extenuati in tectoriis faciunt rimas id ut non fiat, hæc erit ratio. Cum paries totus luto inquinatus fuerit, tunc in eo opere cānæ clauis muscariis perpetua figantur, deinde iterum luto inducto si priores transuersariis harundinibus fixæ sunt, secundæ erectis figantur, & ita (uti supra scriptum est) arenatum, & marmor & omne tectorium inducatur, Ita cānarum duplex in parietibus ordinibus transuersis, fixa perpetuas, nec segmina, nec rimam ullam fieri patietur.

De politionibus in humidis locis. Cap. III.

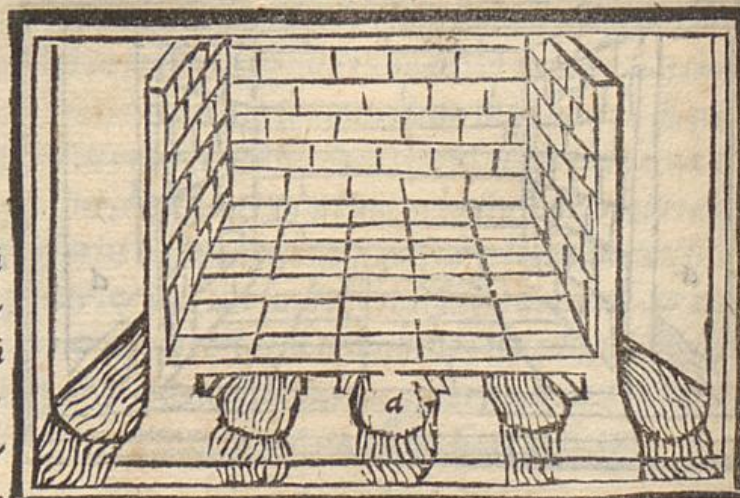
Vibus rationibus ficis locis tectoria oporteat fieri dixi, nunc quemadmodum humidis locis politiones expediuntur, ut permanere possint sine uitis, exponam. Et primum conclauibus, quæ planopede fuerint, ab imo pavimento alte circiter pedibus tribus pro arenato testa trullissetur, & dirigatur, uti eæ partes tectoriorum ab humore ne uitentur, Sin autem aliquis paries perperuos habuerit humores, paulum ab eo recedatur, & struatur alter tenuis distans ab eo, quantum res patietur, & inter duos parietes canalis ducatur inferior quæ libramentum conclauis fuerit, habens nares ad locum patetem. Item cum in altitudinem perstructus fuerit, relinquuntur spiramenta. Si enim non per nares humor, & in imo, & in summo habuerit exitus, non minus in noua structura se dissipabit. His perfectis paries testa trullissetur, & dirigatur, & tunc tectorio poliatur.

a. canalis

Si autem locus non patietur structuram fieri, cana-
les fiant & nares exeant ad locum patentem, Dein-
de tegulae bipedales ex una parte supra margine ca-
nalis imponantur, ex altera parte bessalibus later-
culis pilae substruantur, in quibus duarum regularis
anguli sedere possint, & ita à pariete ea distent, ut
ne plus pateant palmum, deinde insuper erecta ha-
mata tegulae ab imo ad summum parietem figantur,
quarum interiores partes curiosius picentur, ut ab-
se respuant liquorem, Item in imo & in summo supra
cameram habeant spiramenta.

a. cū reli-
quis late-
rum simi-
libus na-
res cana-
liū sunt.

Tum autem calce ex aqua liquida dealbentur, uti
trullissationem testaceam non respuant, Namq; pro-
pter ieiunitatem, quæ est à fornacibus excocta, trullis-
satione non possunt recipere, nec sustinere, nisi calce
subiecta utrasq; res inter se conglutinet, & cogat
coire, Trullissatione inducta pro arenato testa diri-
gatur, & cætera omnia (uti superscripta sunt in te-
teriorum rationibus) perficiantur, ipsi autem poli-
tionis eorum ornatus proprias debent habere deco-
ris rationes, uti & ex locis aptas, & ex generū di-
scriminibus non alienas habeāt dignitates, Tricli-
niis hybernis non est utilis hæc compositio, nec me-
galographia, nec camerarum coronario opere subtī-
lis ornatus, q̄ ea & ab ignis fumo, & ab luminū cre-
bris fuliginibus corrumpuntur, In his uero supra po-
dia, abaci ex atramento sunt subigendi, & poliēdi
cuneis silaceis, seu minaceis interpositis, Cum expli-
cata fuerint camera pura, & polita, etiā pavimen-
torum

torum non erit displicens (si quis animaduertere uoluerit) græcorum hybernaculorū usus, qui minime sumptuosus est, sed utilis apparatus, Foditur enim intra libramentum triclinii altitudo circiter pedum binum, & solo fistucato induatur, aut rudus, aut testaceum pauimentum, ita fastigatum, ut in canali habeat nares, Deinde congestis, & spisse calcatis carbōibus induatur ex sabulone, & calce, & fauilla mixta materies, crassitudine semipedali ad regulam & libellam, & summo libramento cote despumato redditur species nigri pauimenti, Ita conuiuuis eorū, & quod poculis & sputismatis effunditur, simul atq; cadit, sicce sūt, quiq; uersantur ibi ministrantes, & si nudis pedibus fuerint non recipiunt frigus ab eiusmodi genere pauimenti.

De ratione pingendi in ædificiis. Cap. V.

Aeteris cōclauibus, idest uernis, autūnalibus, æstiuis, etiam atriis, & peristylis, cōstituta sunt ab antiquis ex certis rebus certæ rationes picturarum, Namq; pictura imago fit eius quod est, seu potest esse, uti hominis, ædificii, nauis, reliquarumq; rerum, è quarum formis certisq; corporum finibus figurata similitudine sumuntur exempla, Ex eo antiqui, qui initia expolitionibus instituerunt, imitati sunt primum crustarum marmorarum uarietates, & collocationes, deinde coronarum, & filaceorum, miniaceorum, que cuneorum inter se uarias distributiones, Postea ingressi sunt, ut etiam ædificiorum figuras, columnarūq; & fastigiorum eminentes proiecturas imitarentur, Patentibus

Q